یادداشت

بازهم سیل، بازهم مرگ

هدایت توکلی . مدرس مدیریت بحران

● در مدل‌های مدیریت بحران موجود که در کشور به کار گرفته می‌شوند، چهار بحث اصلی وجود دارد: پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی و بازتوانی.

اول، پیشگیری پیش از حادثه به آموزش و نحوه آموزش بستگی دارد؛ استفاده از رسانه‌های جمعی مانند تلویزیون، سایت‌های پربازدید، شبکه‌های اجتماعی، استفاده از آموزش در مدارس برای دانش‌آموزان و کارکنان ادارات و استفاده از آموزش برای مردمی که به رسانه‌ها به طور مداوم دسترسی ندارند.

در گفتار یا به قولی در حرف، همه این آموزش‌ها داده می‌شود؛ ولی وقتی کوچک‌ترین حادثه‌ای پیش می‌آید، مشاهده می‌شود یا آموزش‌ها به‌دردنخور بوده یا در حادثه مشخصی کارایی نداشته یا اصلا آموزش داده نشده است و قطعا هنگامی که با باران‌های تابستانه و پاییزه کشته‌هایی داریم، نشان‌دهنده نبودِ آموزش است؛ چراکه آموزش مهم‌ترین کارایی خود را هنگام حادثه یا هنگام مانور نشان می‌دهد. وقتی مانور برای حوادث طبیعی در شهرهای حادثه‌خیز انجام نمی‌شود، یعنی آموزش داده نشده است. وقتی مردم فرق باران‌های حادثه‌خیز و باران‌های سیل‌آسا را با باران‌های بهاره تشخیص نمی‌دهند؛ یعنی آموزش وجود نداشته است.

دوم، پیشگیری، الزاما پیش از بحران نیست، حین و پس از آن هم پیشگیری هست و تا حدی که توان امکانات، تجهیزات و نیروهای عملیاتی جواب‌گو است، باید به کار گرفته شوند که آسیب کاهش یابد؛ طبق تصاویر و گزارش‌های منتشر شده، امکانات در شرایط حادثه دیده نشده و از نیروهای امدادی حین بحران خبری نبوده است.

هرچه هست فقط وعده‌هایی است که سریع‌تر از سرعت باران به فراموشی سپرده می‌شود و امدادرسانی‌هایی که فقط محدود شده است به پتو و لباس و خوراکی، که فعلا زنده بمانند تا «چه در نظر آید و چه قبول افتد».

رئیس ستاد بحران کشور گفته است: دلیل اتفاق‌های این‌چنینی «ساخت‌وسازها و پروژه‌های عمرانی بدون مطالعه در کشور» است. خوب اینکه چیز جدیدی نیست همه می‌دانند که در ایران این اتفاق در روز روشن انجام می‌شود. کاری که ستاد بحران کشور باید انجام دهد این است که بداند در فلان منطقه، ساخت‌وسازها و پروژه‌های عمرانی بدون مطالعه، صورت گرفته است و برای آن برنامه‌ریزی کند، وگرنه اگر شرایط ایجاد سیل وجود نداشته باشد که سیل نمی‌آید. «از کرامات شیخ ما چه عجب، پنجه را باز کرد و گفت یک وجب»

در ادامه مصاحبه گفته شده «هشدارهای لازم به مردم داده شده است»، مگر مردم می‌دانند که در شرایط بحرانی چه بکنند، مگر آموزش دیده‌اند، مگر امکانات و تجهیزات دارند و...، چه هشداری و به چه کسی داده شده است، واقعا مشخص نیست.

درباره آمادگی و مقابله صحبتی نیست، چون مانور استاندارد انجام نمی‌شود که کسی آماده باشد. بازسازی و بازتوانی یکی از سخت‌ترین مراحل مدیریت بحران است که فراموشی مسئولان در این مرحله بیشتر اتفاق می‌افتد. مردم دچار حادثه‌ای شده‌اند؛ یا عزیزی را از دست داده‌اند یا مال خود را تلف‌شده می‌بینند، این مردم گناه نکرده‌اند که تقاص بی‌برنامگی را بپردازند.

ادامه در صفحه ۱۷

عکس: امیر جدیدی، شرق

برج میلاد ۷ سال پس از افتتاح هنوز کاربری مخابراتی ندارد

مأموریت غیرممکن برای «میلاد»

معصومه اصغری: ۳۶۰ هزار قطعه دکل برج میلاد هفت سال است در ارتفاع ۴۳۵ متری زمین منتظر نصب تجهیزات مخابراتی و رادیو- تلویزیونی است تا «میلاد» بالاخره «روشن» شود. هفت سال است که دوروبر میلاد را شلوغ کرده‌اند تا با این شلوغ‌کاری خاموش‌ماندن کارکرد اصلی برج را کم‌رنگ کنند.

تعداد برنامه‌ها و جشنواره‌ها و همایش‌ها و خلاصه برنامه‌ریزی‌های مجموعه برج میلاد از سبدش گرفته تا فضای باز ورودی، آن‌قدر زیاد است که گاهی از دست خودشان هم در می‌رود. نیازی به اثبات ندارد که «میلاد»، مرکز گردشگری نیمه شمالی پایتخت است و شهروندان بخش جنوبی و مرکزی تهران توان مالی بازدید از برج و استفاده از امکانات جانبی آن را ندارند. میلاد در کنار خود بیش از ۱۵ امکان جانبی دارد که در سایت رسمی‌اش معرفی شده است و فعال‌اند. این مجموعه‌ها شامل چند رستوران مجزا، گالری‌ها، سالن لیزریوم، باشگاه پینت‌بال، پیست دوچرخه‌سواری، سینمای شش‌بعدی، دلفیناریوم، فیش‌اسپا، مهمان‌سرا، مرکز خرید، آبشار، سایت نمایشگاهی، راپل، فود کورت و...، می‌شود.

هنوز رفتن به میلاد سخت است

علاوه بر این موارد، برج میلاد در هر سالِ کاری به مناسبت‌ها و زمانبندی‌های متفاوت، جشنواره‌های زیادی برگزار می‌کند که تقریبا در بیشتر روزهای سال محوطه بیرونی برج را پر و شلوغ می‌کنند. اگر سینما و بازدید از برج و سازه رأس را هم به این امکانات اضافه کنید، کاملا دستتان می‌آید این مجموعه را چرا می‌توان یک فرهنگسرا یا حتی یک شهربازی خواند؛ مجموعه‌ای که برای جبران اجرائی‌نشدن کارکرد مخابراتی تا می‌توانسته در کارکرد گردشگری پیش رفته و به اذعان بسیاری از کارشناسان زیاده‌روی هم کرده است؛ البته با همه این موارد، ایراد اساسی برج میلاد، مسیر دسترسی به آن است. با وجود دسترسی‌های اختصاصی‌ای که برای میلاد در نظر گرفته‌اند، هنوز هم رفتن به میلاد برای همه مردم آسان نیست و اگر خودرو شخصی نداشته باشید، حتما باید با آژانس و تاکسی بروید و برگردید.

انگیزه‌ای برای مخابراتی‌شدن نیست

ماجراهای تکمیل برج میلاد و گذاشتن کلاه روی سر آن میله بلند را که سال‌ها همان‌طور نیمه‌کاره مانده بود، تقریبا همه تهرانی‌ها به یاد دارند. بارها از بی‌پولی و تأثیر تحریم بر تکمیل برج گفته‌اند و مردم به خوبی می‌دانند «میلاد» با چه خون دلی بزرگ شده است؛ اما چرا نباید حالا که تمام شده به وظیفه اصلی خود بپردازد؟ در بخش معرفی سایت مجموعه برج میلاد تهران، کاربری برج تسهیل و گسترش ارتباطات بی‌سیم در سطح تهران، بهینه‌سازی و گسترش پوشش رادیو و تلویزیون، ایجاد زیرساخت‌های تلویزیونی دیجیتال، هواشناسی، کنترل ترافیک و گردشگری اعلام شده است. میلاد همچون سایر نمونه‌های مشابه خود در دنیا برای کاربرد مخابراتی در نظر گرفته شده است؛ اما در سال‌هایی که از افتتاح آن می‌گذرد، نه مسئولان شهرداری به دنبال اجرائی‌کردن این قابلیت بوده‌اند و نه سازمان صداوسیما به دنبال استفاده از این قابلیت رفته است و گویا قرار نیست به این زودی‌ها این قدوقواره بلند، تهرانی‌ها را بهره‌مند کند.

خبرنگار «شرق» از روابط‌عمومی و مسئولان صداوسیما و برج میلاد پیگیری زیادی داشت تا پاسخ این سؤال را که چرا کاربرد مخابراتی برج را فعال نمی‌کنند، از آنها بگیرد. متأسفانه دو طرف علاقه‌ای به توضیح نداشتند و حتی سعی در ارائه‌ندادن هر نوع توضیحی هم داشتند. باوجوداین خبرنگار «شرق» تلاش کرد آخرین وضعیت تجهیزات نصب و خریداری‌شده در برج میلاد و آخرین رایزنی‌های صداوسیما و شهرداری تهران را به دست بیاورد.

خط‌ونشان‌هایی که هنوز کشیده نشده‌اند

طبق قاعده‌های فنی، تمرکز تجهیزات باید روی UHF و VHF باشد و درعین‌حال سیستم‌های مخابراتی و اکسزها نیاز به فضا و مسیر اختصاصی دارند. این فضا باید از نظر مالکیتی و حقوقی، دائمی و اختصاصی باشد تا مجموعه بهره‌بردار، که در اینجا صداوسیماست، مجبور نباشد هر روز تغییری ایجاد کند. به عبارتی در چنین مجموعه‌هایی که حساسیت و مسائل امنیتی بالایی دارد، اجاره بی‌قیدوشرط یا مالکیت تقریبا دائمی لازم است تا مالک دخل و تصرفی ایجاد کند و تجهیزات گران‌قیمت خود را بیاورد و نصب کند و پوشش استراتژیک شهر را در دست بگیرد. بنا بر آنچه «شرق» به دست آورد، بعد از افتتاح برج میلاد تا مدتی پیگیری‌هایی صورت گرفت و تجهیزات خریداری و نصب‌شده روی برج مربوط به تلاش‌های همان زمان است، اما در چند سال گذشته این پیگیری‌ها متوقف شده است.

قرارداد برج با صداوسیما نهایی شده و آنها می‌توانند تا پایان سال تجهیزات خود را نصب و کارشان را آغاز کنند اما گویا هنوز مسئله اصلی یعنی استراتژی قرارداد و منافع اصلی دو طرف به نتیجه نرسیده و محل اختلاف است. بر این اساس صداوسیما برای تجهیزات و دسترسی‌های خود به حداقل ۱.۵ طبقه بدون محدودیت نیاز دارد

صداوسیما احساس نیاز نکرده است

در این مدت پلت‌فرمی روی قسمت سه و چهار دکل آنتن نصب شده است تا تجهیزات آلمانی که هفت سال قبل خریداری شده‌اند، آماده و نصب شوند و تا اینجای کار نمی‌توان مخابراتی‌نشدن برج میلاد را به تحریم‌ها ربط داد. درعین‌حال صداوسیما در این چند سال گذشته تجهیزات امروز را داشته و می‌توانسته است برای فعال‌کردن بخش مخابراتی میلاد اقدام کند. مسئله مهم دراین‌میان آن است که دو طرف انگیزه‌ای برای فعال‌شدن بخش مخابراتی میلاد ندارند. این طرف شهرداری تهران برج میلاد را تبدیل به یک فرهنگسرای بزرگ برای نیمه شمالی شهر کرده و پولش را هم درمی‌آورد و از سوی دیگر، صداوسیما با شرایط فعلی تجهیزات، کارش را راه می‌اندازد و نیازی به برج ندارد که برایش این همه هزینه و وقت صرف کند. البته می‌توان این‌طور هم دید که صداوسیما از این مسئله بیم دارد که پس از قدم‌پیش‌گذاشتن و صرف هزینه و ریسک زیاد، کار خود را روی برج آغاز کند و بعد مجموعه برج و به عبارتی شهرداری هر روز در مورد اجاره و شرایط آنجا و هر مسئله دیگری نظیر مسیرهای دسترسی، بازی در بیاورد.

مسئله دیگر در این عدم توافق شهرداری و صداوسیما، نبود یک مرجع بالاسری بین دو طرف است و این دو مجموعه اگر مخابراتی‌شدن برج را بخواهند، باید خودشان با هم به تفاهم برسند. در این سال‌ها جلسات متعددی برگزار و توافقاتی هم حاصل شده اما به مرحله نهایی نرسیده است و گویا شهردار و رئیس سازمان صداوسیما قرار نیست به این زودی‌ها روبه‌روی هم نشسته و سنگ‌ها را وا بکنند و قراردادی را امضا کنند.

صداوسیما مالکیت طبقات موردنیاز را می‌خواهد

بر اساس گزارش «شرق»، قرارداد برج با صداوسیما نهایی شده و آنها می‌توانند تا پایان سال تجهیزات خود را نصب و کارشان را آغاز کنند اما گویا هنوز مسئله اصلی یعنی استراتژی قرارداد و منافع اصلی دو طرف به نتیجه نرسیده و محل اختلاف است. بر این اساس صداوسیما برای تجهیزات و دسترسی‌های خود به حداقل ۱.۵ طبقه بدون محدودیت نیاز دارد.

آخرین توافق یک میلیارد اجاره در هر سال

گویا آخرین توافقی که صداوسیما و شهرداری برای اجاره طولانی‌مدت این فضا از برج داشته‌اند، سالانه حدود یک میلیارد بوده است تا در هر سال با تغییری حدود ۲۰ درصد افزایش یابد. این آمار متعلق به چند سال قبل است و قطعا اگر قرار باشد توافقی جدید صورت گیرد حتما عددها متفاوت خواهد بود.

با این حساب مخابراتی‌شدن میلاد، می‌تواند به درآمد قابل‌توجهی برای شهرداری و شهر تهران منجر شود. اگرچه مجموعه‌های تفریحی، فرهنگی و گردشگری فعلی در بخش‌های مختلف برج، این مجموعه را خودکفا کرده اما با درآمد قابل‌توجه و ثابت مخابراتی، «میلاد» می‌تواند رؤیای شهرداری برای داشتن یک بنگاه درآمدزایی و درآمد پایدار واقعی را تحقق بخشد. گفته شده که شهرداری تهران در ۱۱ سالی که میلاد ساخته شده، ۳۲۰ میلیارد تومان برای آن هزینه کرده است. در این شرایط داشتن «میلاد» مخابراتی و نمادی زیبا و پرمخاطب گزینه بهتری نسبت به یک برج صرفا گردشگری است و باید از مسئولان دو سوی ماجرا پرسید که چرا هفت سال این گزینه مهم و کاربردی را از مردم تهران گرفته‌اید و برای اجرائی‌شدن آن کاری نمی‌کنید؟

دریچه

امتحانات پایانی پایان راه است یا آغاز راه؟

مهدی فتحی*

● بی‌شک یکی از راه‌های ارزشیابی دانش‌آموزان و سنجش میزان دانش و تلاش آنان امتحانات کلاسی و پایان نوبت است. اما آیا این امتحانات صرفا ارزشیابی میزان تلاش دانش‌آموزان است؟ آیا نمی‌توان از آن به عنوان ارزشیابی روند تدریس و تلاش معلمان نام برد؟ آیا این ارزشیابی پایان کار و فعالیت و صرفا دادن نمره‌ای به دانش‌آموز است؟ یا آغازی برای شناخت معلم از دانش‌آموزان و نشان‌دادن میزان تسلط معلم بر کلاس و انتقال مفاهیمی است که قرار است معلم به شاگردان خود ارائه دهد؟ معمولا بعد از امتحان روال این‌گونه است که معلم نمراتی به دانش‌آموزان داده و به دانش‌آموزان ضعیف به هر شیوه که خود صلاح می‌داند تذکر می‌دهد و گاهی دانش‌آموزان قوی را تشویق کرده و به ادامه تدریس و مباحث بعدی کتاب می‌پردازد. حال سؤال اینجاست که چند درصد معلمان برگه‌های امتحانی دانش‌آموزان را بررسی کرده و بدین‌وسیله روند کار خود را بررسی و تحلیل می‌کنند؟ چه تعداد از معلمان بررسی می‌کنند که مثلا در فلان سؤال چند نفر از دانش‌آموزان نمره کامل گرفته و چند نفر اصلا نمره نگرفته‌اند؟ و مجموع نمرات کسب‌شده کل دانش‌آموزان آن کلاس در آن سؤال چقدر بوده است؟ و آیا این مجموع نمرات از نصف مجموع نمره کامل کمتر است یا بیشتر؟ این مقدمه و طرح این سؤالات لازمه مبحث زیر است: امتحان یعنی آزمایش روند فعالیت کلاس، معلم و دانش‌آموز. معلم امتحان می‌گیرد که دانش‌آموزان را محک بزند. اما غالبا این نکته فراموش شده است که معلم می‌تواند این امتحان را ارزیابی کار خود در کلاس و تشخیص نقاط قوت و ضعف خود در انتقال مفاهیم به دانش‌آموزان در نظر بگیرد. در یک تحقیق و فعالیت میدانی که در یکی از مدارس حاشیه‌ای سطح شهر سنندج به‌طور آزمایشی برای درس ریاضی انجام شد با کمک مدیر مدرسه و تعدادی از دانش‌آموزان زیرک و باهوش هر کلاس، بعد از امتحان، جدولی توسط دفتر مدرسه از سؤالات تهیه شد و شماره هر سؤال، موضوع آن، نمره سؤال، مجموع نمره کامل سؤال به نسبت تعداد دانش‌آموزان هر کلاس و مجموع نمرات کسب‌شده دانش‌آموزان هر کلاس در هر سؤال مشخص و تحویل دبیر مربوطه داده شد. دبیر مربوطه نیز با تقسیم برگه‌های امتحانی به سه قسمت و تحویل آن به سه دانش‌آموز در آن کلاس، بدون اتلاف وقت خود و محول‌کردن فعالیت به دانش‌آموزان زیرک کلاس موفق به جمع آوری آمار خواسته‌شده می‌شد. سپس با جمع‌کردن آمار تحقیق‌شده از هر سه دانش‌آموز برای هر کلاس و تهیه نمودار ستونی برای مجموع نمرات دانش‌آموزان کلاس در هر سؤال، دبیر مربوطه با یک نگاه متوجه می‌شد که مثلا در فلان سؤال، دانش‌آموزان مجموعا نمره پایینی کسب کرده بودند. حتی برای دانش‌آموزانی که ضعیف بودند کلاس‌های فوق برنامه برگزار کرده و اشکالات را در آن کلاس‌ها برطرف می‌کردند. با این کار تعداد قابل توجهی از دانش‌آموزان از سطح ضعیف به سطح متوسط به بالا سوق داده شدند. جالب اینکه در یک امتحان هماهنگ استانی و استاندارد، با نمرات و آمار کاملا واقعی بیش از ۹۵ درصد دانش‌آموزان موفق به کسب نمره قبولی در سطح متوسط به بالا شدند. نتایج این تحقیق میدانی مشخص کرد که از دلایل عمده افت تحصیلی دانش‌آموزان، کم‌توجهی دبیر و ساده از کنار مسائل گذشتن معلمان بود.

ادامه در صفحه ۱۷

جدول ۲۳۹۸ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- مهربانی- شهری در استان فارس- تیری که او از کمان انداخت مرز ایران و توران را تعیین کرد ۲- دستگاه تعیین جهت وزش باد- پایتخت سومالی ۳- میل و خواست قلبی- قلم نی- درختی جنگلی که قدرت جذب آب بسیار زیادی دارد ۴- بالای زانو- سرور و آقا- برگه کوچک مقوایی ۵- مخالف- یار همایون- حرکتی در ژیمناستیک- پیشوند فعل مضارع ۶- اشاره- مخزن مواد گازی- مقام و مرتبه ۷- انگشت چهارم دست- از خلفای بنی‌امیه- واحد اندازه‌گیری اختلاف پتانسیل الکتریکی ۸- اسباب و لوازم- رشد- پایتخت تبت ۹- زیرا- در بیان علت به کار می‌رود- شکاف باریک ۱۰- صدمه- از درجات نظامی- زبان و خط لاتین ۱۱- منقار کوتاه- ورم- شهری در استان کرمان- حشره‌ای خونخوار ۱۲- اندازه صدای هر سیستم صوتی- نوبت کاری- نوشیدنی گرم ۱۳- افسر ارشد در ارتش اروپایی- مخفف تباه- درگذشتن ۱۴- ریاضیدان و فیلسوف ایرانی در قرن پنجم و صاحب کتاب «تحقیق ماللهند»- آلرژی ۱۵- عدل و انصاف- موزون- پارچه ابریشمی رنگین.

عمودی:

۱- مقابل روز - مهاجم تیم ملی فوتبال کشورمان که در باشگاه چارلتون توپ می‌زند ۲- فیزیک‌دان انگلیسی که قوانین الکترولیز را وضع کرد- حشره‌ای مزاحم- سوره هفتاد و هشتم قرآن ۳- ممنوع- پایه‌ها- داخل‌شدن ۴- جزایر دوگانه خلیج‌فارس- از یاران امام‌حسین(ع)- تیر چوبی سقف ۵- تمام‌کننده- سخت و محکم- نویسنده فرانسوی نمایش‌نامه خسیس ۶-آش- وسیله‌ای برای کمک به راه‌رفتن بیماران- طراح- از صفات خداوند ۷- نماهنگ- کال- قومی ایرانی ۸- درست‌نویسی- جیره مقرر- ژاله ۹- منقار پرنده- ورزش رزمی چینی- پاک و پاکیزه ۱۰- تخم‌مرغ انگلیسی- جنس- عجیب- کنده‌کاری روی چوب ۱۱- قوم مغول- مربوط به عموم ملت- شجاع ۱۲- شهری در لرستان- حافظه اصلی کامپیوتر- بحرانی و خطرناک ۱۳- فرمان توقف- رفت‌وآمد زیاد- از باشگاه‌های فوتبال انگلیس ۱۴- حسد- پارلمان- مجموعه نامه‌های مولوی که به افراد مختلف نوشته است ۱۵- فیلمی به کارگردانی کریستوفر نولان- حرف فاصله.

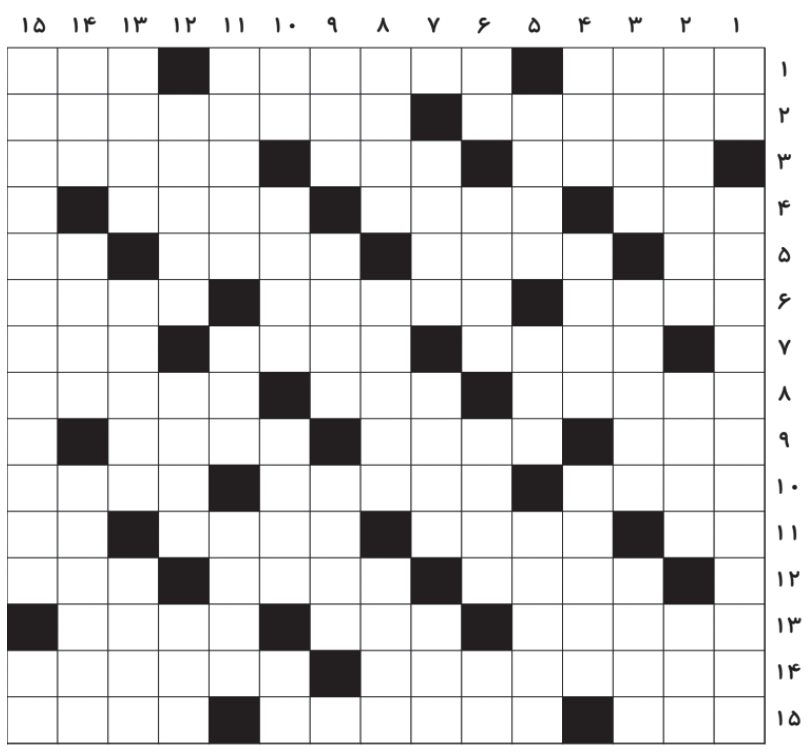

حل سودوکو سخت

۷	۴	۶	۱	۳	۹	۸	۲	۵
۹	۱	۵	۶	۸	۲	۷	۴	۳
۳	۲	۸	۷	۴	۵	۹	۱	۶
۸	۹	۴	۳	۲	۱	۶	۵	۷
۱	۶	۲	۸	۵	۷	۳	۹	۴
۵	۳	۷	۴	۹	۶	۱	۸	۲
۴	۷	۳	۲	۱	۸	۵	۶	۹
۶	۸	۹	۵	۷	۴	۲	۳	۱
۲	۵	۱	۹	۶	۳	۴	۷	۸

حل سودوکو ۱۳۹۴

۳	۴	۲	۶	۷	۵	۸	۹	۱
۷	۵	۹	۳	۸	۱	۲	۴	۶
۶	۸	۱	۹	۲	۴	۳	۵	۷
۹	۲	۴	۵	۱	۶	۷	۳	۸
۸	۶	۳	۴	۹	۷	۱	۲	۵
۵	۱	۷	۸	۳	۲	۴	۶	۹
۱	۷	۵	۲	۶	۳	۹	۸	۴
۴	۳	۸	۱	۵	۹	۶	۷	۲
۲	۹	۶	۷	۴	۸	۵	۱	۳

جدول ۲۳۹۷

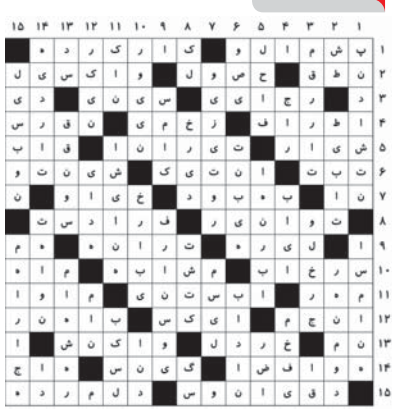

سودوکو سخت ۱۳۹۵

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۹		۵	۶					۷
۴		۲				۳	۶	
	۳				۹			۲
۸						۷	۹	۱
	۲		۸			۶		
			۷	۱	۳			۴
	۵							۸
۷					۵			۶
۳			۱			۴		

سودوکو ۱۳۹۵

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

			۵		۸	۶		۱
۸	۳					۲		۵
۲	۱	۵	۶				۷	
۱	۴			۵				
۶	۲	۸		۷		۴		
		۹			۴			۸
۹			۴	۳		۷		۲
۳			۲		۷		۱	۶
۷	۶			۸			۹	